

ವಿಪಶ್ಯನ VIPASSANA

ವಾರ್ತೆ VARTE

ಕನ್ನಡ ಮಾಸಪತ್ರಿಕೆ, 10 ಡಿಸೆಂಬರ್, 2022 ಬೆಂಗಳೂರು, ಸಂಪುಟ 8, ಸಂಚಿಕೆ 8, ಪುಟಗಳು-4. ಸಂಪಾದಕರು : ಜಿ.ಟಿ.ಗೋವಿಂದಪ್ಪ
Kannada monthly, 10 December, 2022, Bengaluru, Vol. 8, Issue No.8, Pages-4, KARKAN2015/68727 Editor: GT. Govindappa.

ಚಂದ್ರಾ: ಪಾರ್ಷಿವ್ ರೂ. 30, ಆಜೀವ : ರೂ. 500.

ಪ್ರಕಾಶನ: ಕರ್ನಾಟಕ ವಿಪಶ್ಯನ ಪ್ರಚಾರ ಸಮಿತಿ ಟ್ರಸ್ಟ್

Subscription :Annual Rs. 30; Life : Rs. 500/-

Published by: Karnataka Vipassana Prachara Samiti Trust.

ಧರ್ಮ ಪದಗಳು

ಮಾ ಪರಮಾದಮನುಯುಂಜೇಧ,
ಮಾ ಕಾಮರ್ಥಿಸಂಧವಂ;
ಅಪ್ಪಮತ್ತೋ ಹಿ ರೂಧಾಯಂತೋ,
ಪರ್ಮೋತಿ ವಿಮಲಂ ಸುಖಿಂ.

ಎಚ್ಚರಿಕೆ ತಮ್ಮಪ್ರದರ್ಶಕೆ ಎಡಕೊಡಬೇಡ.

ಇಂದಿಯ ಸುಖ ಕಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಅನುರಕ್ತನಾಗಬೇಡ. ಸದಾ ಎಚ್ಚರಿಕೆಯಿಂದಿರುವವನು ಸತತ ಧ್ಯಾನಿಯು ಮಹತ್ತರವಾದ ಸುಖವನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತಾನೆ.

ಧರ್ಮಪದ-27, ಎಚ್ಚರಿಕೆಯ ವರ್ಗ

ಗೋಯಂಕಜಿಯವರೊಡನೆ ಪ್ರಶ್ನೋತ್ತರಗಳು

(‘ಫಾರ್’ ದ ಬೆನಿಫಿಟ್ ಆಪ್ ಮೆನ್’ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಮಸ್ತಕದಿಂದ ಆಯ್ದುಕೊಂಡದ್ದು.)

ಪ್ರಶ್ನೆ: ಒಬ್ಬ ಹಿಂದು, ಒಬ್ಬ ಜ್ಯೋಂ, ಅಥವಾ ಒಬ್ಬ ಮುಸ್ಲಿಂ ತನ್ನ ಮತದ ಉತ್ತರಾಚರಣೆಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಗಿಯಾಗಿಯೂ ವಿಪಶ್ಯನದಲ್ಲಿ ಪ್ರಗತಿ ಸಾಧಿಸಬಹುದೇ ?

ಗೋಯಂಕಜಿ: ಹೌದು, ಆದರೆ ನೀವು ವಿಪಶ್ಯನವನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಂಡಿರಬೇಕು. ನೀವು ಮತಾಚರಣೆಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿದಾಗ್ನೂ ಇವೆಲ್ಲವು ಅರ್ಥವಿಲ್ಲದ, ತಿರಳಿಲ್ಲದ ಆಚರಣೆಗಳು ಎಂದು ಅರ್ಥ ಮಾಡಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಿ. ನಿಮ್ಮ ಕುಟುಂಬವು ಇಂತಹ ಹಬ್ಬ ಹರಿದಿನಗಳನ್ನು ಆಚರಿಸಿದರೆ, ಒಳ್ಳೆಯ ಸಂಬಂಧಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಅವರ ಜೊತೆ ಆ ಮೂರಜಾಸ್ತಿಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿ; ವೈಷ್ಣಮ್ಯ ಮಟ್ಟಪ್ರದರ್ಶಕೆ ನೀವು ಕಾರಣಾಗ ಬಾರದು. ನೀವು ತಲೆಬಾಗಿ ವಂದಿಸಬೇಕು? ಎಂದಿಗೂ ಯಾಂತ್ರಿಕವಾಗಿ ತಲೆಬಾಗಿ ವಂದಿಸಬಾರದು ಎಂದು ನಮ್ಮ ಆಚಾರ್ಯರು ನಮಗೆ ಹೇಳಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಮೊದಲ ಬಾರಿಗೆ ವೈಷ್ಣಮ್ಯ ತಲೆಬಾಗಿ ವಂದಿಸಿದಾಗ, ಅವನು ತಲೆಯ ನೆತ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಸಂವೇದನೆಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಿ, ಅನಿಷ್ಟ (ಅನಿಷ್ಟ, ಅಶಾಶ್ವತ) ಎಂದು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ; ದುಃಖ(ದುಕ್ಷ)ವನ್ನು ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಎರಡನೆಯ ಬಾರಿ ತಲೆಬಾಗಿ ನಮಸ್ಕರಿಸುತ್ತಾನೆ; ಮತ್ತು ಮೂರನೆಯ ಬಾರಿ ಅನಾತ್ಮವನ್ನು (ಅನತ್ತಾ, ನಾನು ಎಂಬುದಿಲ್ಲ) ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ತಲೆಬಾಗಿ ನಮಸ್ಕರಿಸುತ್ತಾನೆ.

ಅನುಭವದ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಅನಿಷ್ಟ, ದುಕ್ಷ, ಅನತ್ತಾವನ್ನು ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ವೈಷ್ಣಮ್ಯ ಎಲ್ಲೋ ತಲೆಬಾಗಿ ನಮಸ್ಕರಿಸಲಿ, ಅವನು ಧರ್ಮಕ್ಕೆ (ಧರ್ಮಕ್ಕೆ) ತಲೆಬಾಗಿ ನಮಸ್ಕರಿಸುತ್ತಾನೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಯಾವುದೂ ತಪಾಗಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಮಸೀದಿಯಲ್ಲಿ, ಜರ್ಜನಲ್ಲಿ, ದೇವಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಒಂದು ವಿಗ್ರಹಕ್ಕೆ ತಲೆಬಾಗಿ ನಮಸ್ಕರಿಸುವುದು ನಿಮ್ಮನ್ನು ದುಃಖದಿಂದ ಮುಕ್ತಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ ಎಂದು ನಂಬಿದರೆ ನೀವು ಒಳ್ಳೆಯ ವಿಪಶ್ಯನ ಧ್ಯಾನ ಸಾಧಕರಲ್ಲ.

ಒಂದು ಗೋತ್ತಾದ ಮೂರಾ ಸ್ಥಳವು ಒಳ್ಳೆಯದು ಅಥವಾ ಕೆಟ್ಟದ್ದು ಎಂದು ನಾವು ಹೇಳಲು ಆಗುವುದಿಲ್ಲ : ಅಲ್ಲಿಯ ತರಂಗವು ಯಾವ ರೀತಿಯ ಜನರು ಅಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿರುತ್ತದೆ. ವೈಷ್ಣಮ್ಯ ತನ್ನೊಳಗೆ ಸಂವೇದನೆಗಳನ್ನು ಅನುಭವಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ಸಾಧ್ಯಿತಗೊಂಡಾಗ ಅವನು ಹೊರಗಿನ ಸಂವೇದನೆಗಳನ್ನೂ ಅನುಭವದಿಂದ ತಿಳಿಯಲು ಆರಂಭಿಸುತ್ತಾನೆ. ಒಂದು ಹಂತವು ಬರುತ್ತದೆ: ನಿಮ್ಮ ಎದುರಿಗೆ ಇಬ್ಬರು ವೈಷ್ಣಮ್ಯ ಕುಳಿತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹೊರಗೆ ಇಬ್ಬರೂ ಒಂದೇ ತರನಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಒಬ್ಬನು ತನ್ನ ಅಂತರಾಳದಲ್ಲಿ ದುಃಖದಿಂದ ಬೇಯಿತ್ತಿದ್ದಾನೆ; ಮತ್ತೊಬ್ಬನು ಶಾಂತಿ, ಸಮಾಧಾನದಿಂದಿದ್ದಾನೆ. ಒಬ್ಬ ವೈಷ್ಣಮ್ಯ ಕಡೆಯಿಂದ ಬಿಸಿಯ ತರಂಗಗಳು ಬರುವುದನ್ನು ಮತ್ತು ಮತ್ತೊಬ್ಬ

ಎಚ್ಚರಿಕೆ ತಮ್ಮಪ್ರದರ್ಶಕೆ ಎಡಕೊಡಬೇಡ.

ಇಂದಿಯ ಸುಖ ಕಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಅನುರಕ್ತನಾಗಬೇಡ. ಸದಾ ಎಚ್ಚರಿಕೆಯಿಂದಿರುವವನು ಸತತ ಧ್ಯಾನಿಯು ಮಹತ್ತರವಾದ ಸುಖವನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತಾನೆ.

ಧರ್ಮಪದ-27, ಎಚ್ಚರಿಕೆಯ ವರ್ಗ

ವೈಷ್ಣವೂ ಉಚ್ಚತರ ಹಂತಗಳು. ಆದರೆ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಧ್ಯಾನ ಸಾಧಕನೂ ಉಚ್ಚತರ ಹಂತಗಳನ್ನು ತಲುಪಬೇಕು ಮತ್ತು ಸುತ್ತ ಮುತ್ತಲಿನ ತರಂಗಗಳನ್ನು ಅನುಭವದಿಂದ ಅರಿಯಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಬೇಕು.

ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಧರ್ಮದಲ್ಲಿ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಹೊಂದುತ್ತಿದ್ದಾರೆಯೋ ಅಥವಾ ಇಲ್ಲವೋ ಎಂದು ಪರಿಕೊಳ್ಳಲಿನ ನಮ್ಮ ಆಚಾರ್ಯರು ಅವರದೇ ಆದ ಮಾರ್ಗಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ನಾನು ಒಂದು ಧ್ಯಾನ ಶಿಬಿರದಲ್ಲಿದ್ದಾಗ, “ಮಂಜುಗಡ್ಡೆಯ ಮೇಲೆ ರಚೆ” ಎಂಬ ಅಮೆರಿಕದ ಒಂದು ಪ್ರದರ್ಶನ ರಂಗೂನಿನಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿತ್ತು. ನಾನು ಒಂದು ಶಿಬಿರದಲ್ಲಿ ಧ್ಯಾನಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೆ. ನನ್ನ ಧ್ಯಾನ ಶಿಬಿರ ಮುಗಿದ ದಿನ ನನ್ನ ಎಲ್ಲಾ ಕುಟುಂಬ ಸದಸ್ಯರೊಡನೆ ನಾನೂ ಈ ಪ್ರದರ್ಶನಕ್ಕೆ ಹೋಗುವಂತೆ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಮುಂಗಡವಾಗಿ ಟಿಕೆಟ್ ಕಾಯ್ದಿರಿಸಲು ಸಂಯಾಜಿಯವರು ನನ್ನ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಸಲಹೆ ನೀಡಿದ್ದರು.

“ಗೋಯಂಕ, ಆ ಪ್ರದರ್ಶನ ನೋಡಲು ನಿಮ್ಮ ಮುದುಗರು ಟಿಕೆಟ್ ಬಿರೆದಿಸಿದ್ದಾರೆ. ನೀವು ಅವರ ಜೊತೆ ಹೋಗಿ” ಎಂದು ಅವರು ನನಗೆ ಹೇಳಿದರು.

“ಈಗ ತಾನೇ ನಾನು ಹತ್ತು ದಿನದ ಶಿಬಿರ ಮುಗಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಅರೆಬೆತ್ತಲೆಯ ಮುದುಗಿಯರು ನರ್ತಿಸುವ ಮತ್ತು ಕಾರೋದ್ರೇಕ ಉಪಕ್ರಿಯಾಡುವ ಆ ಪ್ರದರ್ಶನವನ್ನು ನೋಡಲು ಸಂಯಾಜಿಯವರು ಸೂಚಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದಕ್ಕೊಂಡು ಕಾರಣವಿರಲೆಬೇಕು” ಎಂದು ನಾನು ಯೋಚಿಸಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಪ್ರದರ್ಶನಕ್ಕೆ ಹೋಗಲು ಒಷ್ಟಕೊಂಡೆ.

ನಮ್ಮ ಆಸನಗಳು ಮೊದಲ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿದ್ದವು. ಅಲ್ಲಿಯ ತರಂಗಗಳು ಎಪ್ಪುಕೆಟ್ಟಿರುತ್ತಿದೆಯಿಂದ ನಾವು ಕುಳಿತುಕೊಂಡ ಕೂಡಲೇ ನನಗೆ ವಾಕರಿಕೆ ಒಂದು ವಾಂತಿ ಬರುವಂತಾಯಿತು. ಎರಡು ನಿಮಿಷಗಳಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಕಾಲ ನಾವು ಅಲ್ಲಿರಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಿಲ್ಲ.

ಮಾರನೆಯ ದಿನ ನಾವು ಧ್ಯಾನಕ್ಕೇಂದ್ರಕ್ಕೆ ಭೇಟಿಕೊಟ್ಟಿವೆ. ಸಂಯಾಜಿಯವರು, “ಗೋಯಂಕ, ಮಂಜುಗಡ್ಡೆಯ ಮೇಲೆ ರಚೆ ಪ್ರದರ್ಶನವನ್ನು ಅನಂದಿಸಿದಿರಾ?” ಎಂದು ನನ್ನನ್ನು ಕೇಳಿದರು.

“ಅಯೋ, ಸರ್..”

“ನಿಮ್ಮ ಅನುಭವ ಹೇಗಿತ್ತು ?”

ಅದ್ದನ್ನು ನಾನು ಹೇಳಿದೆ.

“ಸಾಧು, ಸಾಧು, ಸಾಧು” ಎಂದು ಅವರು ಉತ್ತರಿಸಿದರು.

“ನೀವು ನಿಮ್ಮ ದೇಹದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಸಂವೇದನೆಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸುತ್ತಿದ್ದೀರು ಅಥವಾ ಹೊರಗಿನ ತರಂಗಗಳನ್ನೂ ಅನುಭವಿಸಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದ್ದೀರೋ ಎಂಬುದನ್ನು ಪರೀಕ್ಷಿಸಲು ನಾನು ನಿಮ್ಮನ್ನು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿದೆ” ಎಂದರು.

ಇನ್ನೊಂದು ಶಿಬಿರದ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಅವರು, ಮನಗೆ ಹೋಗುವ ಮೌದಲು ಶೈಡ್ಗಾನ್ ಪಗೋಡಕ್ಕೆ ಹೋಗಲು ಹೇಳಿದರು. ಶೈಡ್ಗಾನ್ ಪಗೋಡಕ್ಕೆ ಭೇಟಿ ನೀಡುವಂತೆ ಈ ಹಿಂದೆ ಅವರು ಎಂದೂ ಹೇಳಿರಲಿಲ್ಲ. ಉದ್ದೇಶ ಏನಿರಬಹುದು ಎಂದು ನಾನು ಆಶ್ಚರ್ಯಪಟ್ಟಿ ಒಂದು ಗೊತ್ತಾದ ಮೆಟ್ಟಿಲುಗಳನ್ನು ಏರಿ ಪಗೋಡ ಪ್ರಮೇಶಿಸಿ, ಒಂದು ನಿಗದಿತ ವಿಗ್ರಹವಿರುವ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ, ಆ ವಿಗ್ರಹಕ್ಕೆ ತಲೆಬಾಗಿ ವಂದಿಸಿ ನಂತರ ನಾನು ಮನಗೆ ಹೋಗಬೇಕಾಗಿತ್ತು.

ಕಾರಣವಿಲ್ಲದೆ ನಮ್ಮ ಗುರುಗಳು ಈ ರೀತಿ ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿದಿದ್ದು ನಾನು ಅದಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿದೆ. ಶೈಡ್ಗಾನ್ ಪಗೋಡವು ಬುದ್ಧರ ಅವಶೇಷಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿಷ್ಠಾಪಿಸಿರುವ ಒಂದು ಅದ್ಭುತವಾದ ಸ್ಥಳ. ಪ್ರಶಾಂತವಾದ ಎತ್ತರದ ಜಗಲಿಯ ಮೇಲೆ ಧ್ಯಾನ ಮಾಡಲು ನಾನು ಅನೇಕ ಬಾರಿ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದೆ. ಆ ಸ್ಥಳದ ತರಂಗಗಳು ಅದ್ಭುತವಾಗಿವೆ ಎಂಬುದು ನನಗೆ ತಿಳಿದಿತ್ತು.

ಆದರೆ ಈ ಭೇಟಿಯಲ್ಲಿ ಏನಾಯಿತು? ನಾನು ತಲೆಬಾಗಿಸಿದೆ. ಆದರೆ ಕೂಡಲೆ ತಲೆವತ್ತಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂಬುದು ನನ್ನ ಅನುಭವಕ್ಕೆ ಒಂದಿತ್ತು. ನನ್ನ ಬೆಂಬುದು ಮೇಲೆ ಕರಗಿದ ಸೀಸವನ್ನು ಹೊಯಲಾಗಿದೆಯೇನೋ ಏನಿಸಿತ್ತು. ಅಂತಹ ಭಾರವಾದ ಸೋವಿನ ಅನುಭವವಾಯಿತ್ತು. ಈ ಸಂವೇದನೆಯು ಇಪ್ಪತ್ತಾಲ್ಲು ಗಂಟೆಗಳ ಕಾಲ ಇತ್ತು.

ಮಾರನೆಯ ದಿನ ಸಾಯಂಕಾಲ ನಾನು ನಮ್ಮ ಆಚಾರ್ಯರನ್ನು ಭ್ರಂಟಿ ವರಾಡಿದೆ. “ನಿನ್ನ ಶೈಡ್ಗಾನ್ ಪಗೋಡ ಕೆಕ್ಕೆ ಹೋಗಿದ್ದೀರಾ?” ಎಂದು ಅವರು ಪ್ರಶ್ನಿಸಿದರು.

“ಹೋಗಿದ್ದೆ ಸರ್”

“ಏನಾಯಿತು?”

ನಾನು ಉತ್ತರಿಸಲಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಸಯಾಚಿಯವರು ಜನ್ಮತಃ ಬೋದ್ಧರು, ನಾನು ನನ್ನ ಅನುಭವವನ್ನು ಹೇಳಿದರೆ ಅವರಿಗೆ ಬೇಸರವಾಗಬಹುದು ಎಂದು ಯೋಚಿಸಿದೆ. ಆದರೆ ಅವರು ಒತ್ತಾಲ್ಯಿಸಿದರು. ನಾನು ಸತ್ಯವನ್ನು ಹೇಳಲೇಬೇಕಾಯಿತ್ತು. “ಸರ್, ಈಗಲೂ ನನಗೆ ಬಗ್ಗಲು ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲ, ನನ್ನ ಬೆಂಬು ಅಷ್ಟೇಂದು ಭಾರವಾಗಿದೆ” ಎಂದೆ.

“ಸಾಧು, ಸಾಧು, ಸಾಧು.” ನಿಮಗೆ ಏನು ಅನುಭವವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಪರೀಕ್ಷೆಸಲು ನಾನು ನಿಮ್ಮನ್ನು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಕಟುಹಿಸಿದೆ. ಈ ಜಾಗಕ್ಕೆ ಜನರು ಆಸೆಯಿಂದ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ಏನನ್ನಾದರೂ ಕೋರಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ನಂತರ ಅಲ್ಲಿಟ್ಟಿರುವ ಕಲ್ಲನ್ನು ಎತ್ತುತ್ತಾರೆ. ಆ ಕಲ್ಲು ಹಸುರವಾಗಿದ್ದರೆ ಅವರ ಕೋರಿಕೆ ಈಡೇರುತ್ತದೆ, ಅದು ಭಾರವಾಗಿದ್ದರೆ ಅವರ ಕೋರಿಕೆ ಈಡೇರುವುದಿಲ್ಲ. ಆ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಯಾವ ತರಂಗಗಳು ಇರುತ್ತವೆ? ಬರೀ ರಾಗದ (ಆಸೆಯ) ತರಂಗಗಳು”.

ಒಬ್ಬ ಒಳೆಯ ವಿಪಶ್ಯನ ಸಾಧಕನು, ಈ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಅಥವಾ ಅವಕ್ಷಿಯ ತರಂಗಗಳ ಮಧ್ಯ ವ್ಯಾಖ್ಯಾಸವನ್ನು ಗುರುತಿಸಲು ಶಕ್ತನಾಗಬೇಕು. ಆದರೆ ನಿಮ್ಮ ಅನುಭವವನ್ನು ಚರ್ಚೆಸಬೇಡಿ; ಇಲ್ಲವಾದರೆ ನಿಮ್ಮ ಅಹಂ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತದೆ. ಎಲ್ಲಿಯಾದರೂ ಕೆಟ್ಟ ತರಂಗವು ನಿಮ್ಮ ಅನುಭವಕ್ಕೆ ಒಂದರೆ ಯಾರೆಡನೆಯೂ ಹೇಳಬೇಡಿ, ಕೇವಲ ನಸುನಕ್ಕು, ಮೈತ್ರಿ ಕೊಟ್ಟ ಹೊರಟುಹೋಗಿ. ನೀವು ದೇವಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ, ಚರ್ಚೆಗೆ ಅಥವಾ ಮಸೀದಿಗೆ ಹೋದರೂ ಅದು ಏನೂ ವ್ಯಾಖ್ಯಾಸ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ತರಂಗಗಳನ್ನು ಅರಿಯಿರಿ. ತರಂಗಗಳು ಒಳೆಯವಾಗಿದ್ದರೆ ಅದು ಒಳೆಯದು. ತರಂಗಗಳು ಒಳೆಯವಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ, ದೂಷಿಸದೆ ನಸುನಗುತ್ತಾ ಮೈತ್ರಿ ಕೊಟ್ಟ ಹೊರನಡಯಿರಿ.

ನಮ್ಮೋಳಿಗಿನ ತರಂಗಗಳಿಗೆ ಸಮರೆಯಿಂದಿರುವುದು ನಮ್ಮನ್ನು ಅಂತಿಮ ಗುರಿಯ ಕಡೆಗೆ ಕೊಂಡೊಯ್ದುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಒಬ್ಬ ವಿಪಶ್ಯನ ಸಾಧಕನು ಯಾವಾಗಲೂ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡಿರಬೇಕು.

ಪ್ರಶ್ನೆ: ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಧ್ಯಾನದಲ್ಲಿ ಪತನ, ಮಂತ್ರಗಳು ಮತ್ತು ರೂಪ, ಆಕಾರಗಳು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾಗುತ್ತವೆ. ನಾವು ಇವುಗಳಿಗೆ ಗಮನ ಕೊಡಬಾರದು, ಇವಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಪರಿಶುದ್ಧ ಉಸಿರಾಟಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಸಂವೇದನೆಗಳಿಗೆ ನಮ್ಮ ಗಮನವನ್ನು ಕೇಂದ್ರೀಕರಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಏಕ ಒತ್ತಿ ಹೇಳುತ್ತೀರಿ?

ಗೋಯಂಕಚಿ: ನಾವು ಶಬ್ದಗಳನ್ನು ಅಥವಾ ಆಕಾರಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುವುದರ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿಲ್ಲ; ಅವುಗಳು ತಮ್ಮದೇ ಮೌಲ್ಯವನ್ನು

ಹೊಂದಿವೆ ಮತ್ತು ಏಕಾಗ್ರತೆಗೆ ಅದ್ಭುತವಾದ ಸಹಾಯ ನೀಡುತ್ತವೆ. ನೀವು ಒಂದು ಆಕಾರವನ್ನು ಕಲ್ಲಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರೆ, ಏತೇಷವಾಗಿ ನಿಮಗೆ ಶ್ರದ್ಧೆಯಿರುವ ಮಹಾಮರಣ ಆಕಾರವನ್ನು ಕಲ್ಲಿಸಿಕೊಂಡರೆ, ನಿಮ್ಮ ಮನಸ್ಸ ಶಾಂತವಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಏಕಾಗ್ರಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಇದೇ ರೀತಿ ನೀವು ಒಂದು ಶಬ್ದವನ್ನು ಮಾನಸಿಕವಾಗಿ ಮನರಾಫ್ತಿಸಿದರೆ, ಮನಸ್ಸ ಶಾಂತವಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಅದು ಶುದ್ಧವು ಆಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಅದು ಮೇಲ್ಪದರದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಶುದ್ಧವಾಗುತ್ತದೆ; ಅದುಮಿಟ್ಟ ಮಲಿನತೆಗಳು ಅಂತರಾಳದಲ್ಲಿ ಹಾಗೆಯೇ ಇರುತ್ತವೆ.

ವಿಪಶ್ಯನ ಧ್ಯಾನದ ಉದ್ದೇಶವು ಮನಸ್ಸನ್ನು ಏಕಾಗ್ರಗೊಳಿಸುವುದು ಅಧವಾ ಅದನ್ನು ಮೇಲ್ಪಡದಲ್ಲಿ ಶುದ್ಧ ಮಾಡುವುದೇ ಅಲ್ಲ ಅದನ್ನು ಅಳಿದ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಶುದ್ಧ ಮಾಡುವುದು.

ಪ್ರಶ್ನೆಯಾಂದು ಪದಪ್ರಾರ್ಥಿಷವಾಗಿ ಬೀಜ ಮಂತ್ರಗಳು ಎಂದು ಕರೆಯುವ ಪದಗಳು, ತನ್ನದೇ ಆದ ತರಂಗವನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. ನೀವು ಅವುಗಳನ್ನು ಪದೇ ಪದೇ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರೆ, ಸ್ವಷ್ಟಿಸಿದ ಕೃತಕ ತರಂಗಗಳಿಂದ ನೀವು ಆವರಿಸಲ್ಪಡುತ್ತಿರಿ. ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗೆ ಇದು ಒಳೆಯದು. ಏಕೆಂದರೆ ಇದು ಒಂದು ಕವಚದ ತರಹ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಕೆಲವು ಕೆಟ್ಟ ತರಂಗಗಳು ನಿಮಗೆ ಹೊಂದರೆ ಕೊಡಂತೆ ತಡೆಯುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಮನಸ್ಸನ ಆಳದಲ್ಲಿ ಬೇರೂರಿದ ಮಲಿನತೆಗಳು ನಿಮೂಕಾಲವಾಗುವ ಅವಕಾಶ ತಪ್ಪಿತದೆ; ಮತ್ತು ಕೋಪ, ಭಯ, ಭಾವೋದ್ರೇಕ ಅಥವಾ ಅಹಂನಂತಹ ಅಶುದ್ಧತೆಗಳು ಉತ್ಪತ್ತಿಯಾದಾಗ ನಿಮ್ಮ ಶರೀರ ಮತ್ತು ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಏನಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನೂ ನೀವು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ.

ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಉತ್ಪತ್ತಿಯಾದ ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯ ಅಶುದ್ಧತೆಯು ಶರೀರದ ಮೇಲೆ ಒಂದು ಸಂವೇದನೆಯನ್ನು ಉತ್ಪತ್ತಿ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಮನಸ್ಸ ಮತ್ತು ಶರೀರ ಎಷ್ಟೊಂದು ಗಾಢ ಸಂಬಂಧ ಹೊಂದಿವೆಯಂದರೆ, ಅವು ಒಂದನ್ನೊಂದು ಪ್ರಭಾವಿಸುತ್ತವೆ. ಮನಸ್ಸ ಸಕಾರಾತ್ಮಕವಾದ ಆಲೋಚನೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದರೆ, ನೀವು ಹಿತಕರವಾದ ಸಂವೇದನೆಗಳನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತಿರಿ. ಮನಸ್ಸ ನಕಾರಾತ್ಮಕೆಯಿಂದ ತುಂಬಿದ್ದರೆ ನೀವು ಅಹಿತಕರವಾದ ಸಂವೇದನೆಗಳನ್ನು ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿರಿ. ಇದು ಪ್ರಕೃತಿಯ ನಿಯಮ. ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿರುವ ಅಶುದ್ಧತೆಯ ಅಹಿತಕರ ಸಂವೇದನೆಯನ್ನು ಉತ್ಪತ್ತಿಮಾಡಿದಾಗ, ನೀವು ಅದಕ್ಕೆ ದ್ವೇಷದಿಂದ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆ ಮಾಡುತ್ತಿರಿ, ಮತ್ತು ಈ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆಯಿಂದ ಒಂದು ಗೊತ್ತಾದ ಅಹಿತಕರ ಸಂವೇದನೆಯನ್ನು ಸ್ವಷ್ಟಿಸುತ್ತದೆ, ಮತ್ತು ಮನಃ ನಿಮ್ಮ ಇದಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆ ಮಾಡುತ್ತಿರಿ. ಹಾಗಾಗಿ ಮಲಿನತೆಗಳಿಗೆ ನಿಮ್ಮ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆಯು ಈ ಸಂವೇದನೆಗಳ ಕಾರಣದಿಂದ ದಿಗುಣವಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಮಲಿನತೆಗಳ ಕಾರಣದಿಂದ ಸಂವೇದನೆಗಳು ದಿಗುಣಗೊಳ್ಳುತ್ತವೆ—ಕೊನೆಗಾಣದ ಒಂದು ಕಾರ್ಯಕಾರಣ ಚಕ್ರ ಅರಂಭವಾಗುತ್ತದೆ.

ಈ ಕಾರ್ಯಕಾರಣ ಚಕ್ರವನ್ನು ಮುರಿಯಲು ಸಂವೇದನೆಗಳು ಅಶಾಶ್ವತ ಎಂಬುದನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಂಡು ಅವುಗಳನ್ನು ತಟಿಸು ಭಾವದಿಂದ ಗಮನಿಸಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ಬುದ್ಧಿ ಕಂಡುಹಿಡಿದರು. ಏಕೆಂದರೆ ‘ವೇದನಾ—ಪಚ್ಚಾಯ ತಣ್ಣಾ’—ಸಂವೇದನೆಯ ಕಾರಣದಿಂದ ರಾಗವು (ಕಂಪಾಸೆಯು) ಬರುತ್ತದೆ. ಶರೀರದ ಮೇಲಿನ ಹಿತಕರ ಸಂವೇದನೆಗಳು ಮಾತ್ರ ಅವಾತ್ಮೆ ತಣ್ಣಾ—ರಾಗವನ್ನು ಉಂಟಾಗಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಮತ್ತು ಅಂಬಿದ್ದರೆ. ಈ ಸಂವೇದನೆಗಳ ಕಾರಣದಿಂದ ಒಂಟಕೊಳ್ಳುವದೆ ಮತ್ತು ಮಲಿನತೆಗಳ ಕಾರಣದಿಂದ ಸಂವೇದನೆಗಳು ದಿಗುಣಗೊಳ್ಳುತ್ತವೆ—ಕೊನೆಗಾಣದ ಒಂದು ಕಾರ್ಯಕಾರಣ ಚಕ್ರ ಅರಂಭವಾಗುತ್ತದೆ.

ಈ ಕಾರ್ಯಕಾರಣ ಚಕ್ರವನ್ನು ಮತ್ತು ಏಕಾಗ್ರತೆಯ ಅಂದರೆ ಇಂದಿಯ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿ ರಾಗ ದ್ವೇಷ ಮಟ್ಟುತ್ತದೆ ಎಂದು ನಂಬಲಾಗಿತ್ತು. ಹಾಗಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ, ‘ಸಳಾಯತನ—ಪಚ್ಚಾಯಾ ಘಸ್ಸೆಂಬ್ರಾಫ್’ ಅಥವಾ ಪಚ್ಚಾಯಾ ವೇದನಾ; ವೇದನಾ—ಪಚ್ಚಾಯಾ ತಣ್ಣಾ—ಅಂದರೆ, ಇಂದಿಯ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಆಧರಿಸಿ ಸಂಪರ್ಕವು ಬರುತ್ತದೆ; ಸಂಪರ್ಕವನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿ ರಾಗದ್ವೇಷ (ತಣ್ಣಾ)ಬರುತ್ತದೆ. ಕಳೆದು ಹೋದ ಈ ಕೊಂಡಿಯನ್ನು ಬುದ್ಧಿ

ಕಂಡುಹಿಡಿದರು. ಇದನ್ನು ನೀವು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಿದ್ದರೆ, ನಿಮ್ಮನ್ನು ಅಂತಿಮ ಗುರಿಗೆ ಕೊಂಡೂಯುವ ಬೋಧನೆಯನ್ನು ನೀವು ಅನುಸರಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ.

ಸೃಷ್ಟಿದ ತರಂಗಗಳಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಕಲ್ಪಿತ ಆಕೃತಿಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಜನರು ತೊಡಗಿದ್ದಾಗ, ಸ್ವಾಭಾವಿಕ ಸಂವೇದನೆಗಳಿಗೆ ಅವರು ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಅವರು ಸ್ವಾಭಾವಿಕ ಸಂವೇದನೆಗಳ ಜೊತೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದಾಗ, ಅವರು ತಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿನ ಅಶ್ಯಂತ ಆಳದ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ತಲುಪುತ್ತಾರೆ ಮತ್ತು ಮನಸ್ಸಿನ ಅಶ್ವಧತೆಗಳನ್ನು ನಿರೂಪಿಸಿ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.

ಶಬ್ದಗಳನ್ನು ಅಥವಾ ಆಕೃತಿಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುವವರನ್ನು ವಿಂಡಿಸುವುದು ನಿಮ್ಮ ಕೆಲಸವಲ್ಲ. ಆದರೆ ಈ ಮಾರ್ಗವು ತಮ್ಮನ್ನು ಅಂತಿಮ ಗುರಿಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತದೆ ಎಂಬ ವಿಶ್ವಾಸ ಯಾರಿಗಿದೆಯೋ ಅವರು ವಿಂಡಿತವಾಗಿ ‘ವೇದನಾ’ (ಸಂವೇದನೆಯ) ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆಯನ್ನು ಅರ್ಥವಾಡಿಕೊಳ್ಳೇಕು. ‘ವೇದನಾ’ವು (ಸಂವೇದನೆಯ) ಹಿತಕರವಾಗಿರಲಿ, ಅಹಿತಕರವಾಗಿಲ್ಲ ಅಥವಾ ತಟಸ್ಥವಾಗಿರಲಿ, ಅನಿತ್ಯ (ಅನಿಚ್ಛೆ) ಎಂದು ಅವುಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಿ. ಅನಿಚ್ಛೆ (ಅನಿತ್ಯ)ದ ನಿಮ್ಮ ತಿಳುವಳಿಕೆಯು ಬಲಯಿತವಾದಂತೆ, ಅದು ಮನಸ್ಸನ್ನು ಆಳದಲ್ಲಿ ಶುದ್ಧಮಾಡುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ನೀವು ಅಂತಿಮ ಗುರಿಯನ್ನು ಮಟ್ಟಿಂದಿರುತ್ತಾರೆ. ಇದು ‘ವೇದನಾ’ದ ಆಚೆಗಿನದು.

ಪ್ರಶ್ನೆ: ಹಳೆಯ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ತಲೆಬಾಗುವುದರಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಸಾಧು, ಸಾಧು, ಸಾಧು ಎಂದು ಹೇಳುವುದರ ಹಿಂದೆ ಯಾವುದಾರೂ ಉದ್ದೇಶವಿದೆಯೇ, ಅಥವಾ ಇದೊಂದು ಮತ್ತಾಚರಣೆಯೇ ಅಥವಾ ವಾಡಿಕೆಯೇ ?

ಗೋಯಂಕಜಿ: ಅವು ಧಾರ್ಮಿಕ ವಿಧಿ ಅಥವಾ ನಿತ್ಯಾಚರಣೆಯ ಭಾಗವಲ್ಲ. ತಲೆಯ ನೆತ್ತಿಯು ತರಂಗಗಳನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸುತ್ತದೆ. ಆಚಾರ್ಯರು ‘ಭವತು ಸಬ್ಬ ಮಂಗಳಂ’ ಎಂದು ಮೃತ್ಯಿಯ ತರಂಗಗಳನ್ನು ಉತ್ಪತ್ತಿಮಾಡಿದಾಗ, ಮತ್ತು ನೀವು ತಲೆಬಾಗಿ ವಂದಿಸಿದಾಗ ಆ ಮೃತ್ಯಿಯ ತರಂಗಗಳನ್ನು ತಲೆಯ ನೆತ್ತಿಯಿಂದ ಸ್ವೀಕರಿಸುತ್ತಿರೆ. ನಿಮ್ಮ ಹಿತದ್ವಿಷಿಯಿಂದ ನೀವು ಒಳೆಯ ತರಂಗಗಳನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಬೇಕು. ನೀವು ಬಾಯಾರಿದ್ದರೆ, ಯಾರಾದರೂ ನಿಮಗೆ ನೀರು ಕೊಡಲು ಮುಂದಾದರೆ ನೀವು ಬೋಗಸೆಯೋಡಿದರೆ ಮಾತ್ರ ನೀರು ಸಿಗುತ್ತದೆ. ನೀವು ಬೋಗಸೆಯೋಡು ಏರಜೊ ಕೆಗಳನ್ನು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿಸಿಕೊಂಡರೆ ನಿಮಗೆ ನೀರು ಸಿಗುವುದಿಲ್ಲ.

‘ಸಾಧು’ ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ಸಹಾನುಭೂತಿಯ ಆನಂದವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುವುದಾಗಿದೆ, ಮತ್ತು ಇದನ್ನು ನೀವು ಹೇಳುವಾಗ ಆಚಾರ್ಯರ ಆನಂದದ ಜೊತೆ ನೀವು ಸೇರುತ್ತಿರೆ. ಶಿರಭಾಗಿ ವಂದಿಸುವುದು ಮತ್ತು ‘ಸಾಧು’ ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ನಿಮ್ಮ ಹಿತದ್ವಿಷಿಯಿಂದಲೇ, ಅವು ಯಾವುದೇ ಧಾರ್ಮಿಕ ವಿಧಿ ಅಥವಾ ನಿತ್ಯಾಚರಣೆಯ ಭಾಗವಲ್ಲ. ಅವು ಹಿಂದಿನಿಂದ ಬಂದ ಆರೋಗ್ಯಕರವಾದ ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳು, ಅವುಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಿ.

ಪ್ರಶ್ನೆ: ನಾವು ವಿಪಶ್ಯನೆಯ ಅಭ್ಯಾಸಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ನಿಮ್ಮ ಗಮನವನ್ನು ಅಂಗ್ರೇಗಳಲ್ಲಿ, ಅಂಗಾಲುಗಳಲ್ಲಿ ಏಕ ಹರಿಸಬೇಕು? ವಾಸ್ತವವಾಗಿ ಏನಾದರೂ ಶರೀರವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಹೋಗುತ್ತದೆಯೇ ಅಥವಾ ಇದು ಬಂದು ಭಾಂತಿಯೋ? ಈ ನಾಲ್ಕು ತ್ವತ್ ತುದಿಗಳನ್ನು ನಾವು ಏಕ ಉಪಯೋಗಿಸಬೇಕು?

ಗೋಯಂಕಜಿ: ಹಾದು, ಅಶುದ್ಧತೆಗಳು ಹೊರಟುಹೋಗುತ್ತವೆ, ಆದರೆ ನಿಮ್ಮ ಗಮನವು ಕಟ್ಟಕಡೆಗೆ ಬಂದಿದೆ ಎಂಬ ಕಾರಣಕ್ಕಿಲ್ಲ. ನೀವು ಸಮತೆಯಿಂದಿರುವುದರಿಂದ ಅವು ಹೊರಟುಹೋಗುತ್ತವೆ: ನೀವು ಸಂವೇದನೆಯ ಜೊತೆಗಿಡ್ದೀರಿ ಮತ್ತು ಸಮತೆಯಿಂದಬೇರೆ. ಅಂಗ್ರೇ ಮತ್ತು ಅಂಗಾಲುಗಳಲ್ಲಿ ಗಮನಹರಿಸಲು ನಾವು ಏಕ ಹೇಳುತ್ತೇವೆಂದರೆ, ಈ ಅಂಗಗಳಲ್ಲಿ ಅಹಿತಕರವಾದ ಅಥವಾ ತನ್ನ ಮನಸ್ಸಿನ ಸಮಶೋಲನ ತಪ್ಪಿಸುವಂತಹ ಸಂವೇದನೆ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಅಂಗಗಳಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ತಟಸ್ಥ ಸಂವೇದನೆಗಳನ್ನು ಅಥವಾ ಹಿತಕರವಾದ ಸಂವೇದನೆಗಳನ್ನು ಅನುಭವಿಸುತ್ತಾನೆ. ಸೋಡಿ, ಮನಸ್ಸ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಸಮತೆಯಿಂದ ಇದರೆ ಪರಿಶುದ್ಧತೆಯು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಏಕಂದರೆ ಅದು ಸಂವೇದನೆಗಳನ್ನು ಅರಿಯತ್ತಿರುತ್ತದೆ. ಇದೇ ಅದರ ತಾರ್ಕಿಕ ಮತ್ತು ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಕಾರಣ.

ಪ್ರಶ್ನೆ: ಒಬ್ಬ ಗಂಭೀರ ವಿಪಶ್ಯನೆ ಸಾಧಕನಿಗೆ ಬುದ್ಧರ ವಿಗ್ರಹಗಳ ಉಪಯೋಗವೇನು? ಬುದ್ಧರ ಕಾಲಾನಂತರದ ನೂರಾರು ವರ್ಷಗಳ ವರ್ಗಗಳು ಬುದ್ಧರ ವಿಗ್ರಹಗಳರಲ್ಲಿ ಎಂಬುದನ್ನು ಮುರಾತೆತ್ತೆ ಶಾಸ್ತರದ ಆಧಾರಗಳು ತೋರಿಸುತ್ತವೆ. ಆದರೂ, ಪಂಥರಹಿತ ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖವಾದ ಈ ಸಂಪ್ರದಾಯವೂ ವಿಗ್ರಹಗಳ ಜೊತೆ ಸಂಬಂಧ ಹೊಂದಿದೆ. ಕೆಲವು ಆಚರಣೆಗಳಲ್ಲಿ ಬೌದ್ಧರು ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ ಅಧ್ಯಯನೆ ಜೀವಿಗಳಿಗೆ ಆಹಾರ ಅರ್ಥಸುವರುವರಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ಮಹತ್ವವಿದೆಯೇ?

ಗೋಯಂಕಜಿ: ಅಧ್ಯಯನ ಜೀವಿಗಳಿಗೆ ಆಹಾರವನ್ನು ಸಮರ್ಪಿಸಿ ಎಂದು ನಾವು ನಿಮಗೆ ಕೇಳಿಲ್ಲ. ಬುದ್ಧ ವಿಗ್ರಹಗಳ ಮುಂದೆ ಹೋಗಿ ಯಾವುದೇ ಧಾರ್ಮಿಕ ವಿಧಿ ಮತ್ತು ನಿತ್ಯಾಚರಣೆಯನ್ನು ಮಾಡಿ ಎಂದೂ ನಾವು ನಿಮ್ಮನ್ನು ಕೇಳಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಇವಗಳನ್ನು ಮಾಡುವವರ ಬಗ್ಗೆ ನಕಾರಾತ್ಮಕತೆ ಏಕ? ಅವರು ಮಾಡಲಿಬಿಡಿ, ಅದರಲ್ಲೇನೂ ತಪ್ಪಿಲ್ಲ. ಬುದ್ಧರ ಗುಣಗಳನ್ನು ನಾವು ಬೆಳೆಸಿಕೊಳ್ಳಲು, ಅವರ ಗುಣಗಳಿಗೆ ನಾನು ಗೌರವ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ ಎಂಬ ತಿಳಿವಳಿಕೆಯಿಂದಿಗೆ ಯಾರಾದರು ಬುದ್ಧರ ವಿಗ್ರಹಕ್ಕೆ ಶಿರಭಾಗಿ ವಂದಿಸಿದರೆ, ಅದರಲ್ಲೇನೂ ತಪ್ಪಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಇದು ವಿಪಶ್ಯನೆ ಧಾರ್ನಾದ ಅಭ್ಯಾಸದ ಭಾಗವಾಗಬಾರದು. ನಿಮ್ಮ ಜೋಡನೆಗಳಲ್ಲಿ ಇದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಚಿಂತೆಮಾಡಬೇದಿರಿ.

ಪ್ರಶ್ನೆ: ವಿಪಶ್ಯನ ಮತ್ತು ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯಮಾತ್ರ ಮನಶ್ವಾಸ್ತ ಎರಡೂ ಮನಸ್ಸನ ಮನಸ್ಸ ಮತ್ತು ಅವನ ಸ್ಥಾಬಾವದ ಅಭ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದೆ. ಈ ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳನ್ನು ಸ್ವ-ಅನ್ವೇಷಣೆಗೆ ಪೂರಕವಾದ ವಿಧಾನಗಳಾಗಿ ಬಳಸಬಹುದೇ?

ಗೋಯಂಕಜಿ: ಅಶ್ಯಂತ ಆರಂಭದ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಪೂರಕವಾಗಿವೆ. ಆದರೆ ನೀವು ಮುಂದುವರಿದಂತೆ, ವಿಪಶ್ಯನವು ನಿಮ್ಮನ್ನು ಮನಸ್ಸಿನ ಆಳಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಪಶ್ಚಿಮದ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ನೀವು ಸಾಧಿಸಿರುವುದನ್ನು ಬಹಿರಂಗವಾಗಿ ವಿಂಡಿಸಲು ನಾನು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಪಶ್ಚಿಮ ದೇಶಗಳ ಮನಶ್ವಾಸ್ತ ಮತ್ತು ಮನಶ್ವಿಕೆಗಳು ಇನ್ನೂ ಬಹಳ ಹೊರಮೈಯಲ್ಲಿವೆ. ಆಳದ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ, ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅವುಗಳನ್ನು ವಿಪಶ್ಯನದ ಜೊತೆ ಸೇರಿಸುವುದು ಅಪಾಯಕಾರಿ.

ಪ್ರಶ್ನೆ: ನಿಮ್ಮ ಸಂಪ್ರದಾಯ ಮಾತ್ರ ಪರಿಶುದ್ಧ ಧರ್ಮದ ಸಂಪ್ರದಾಯವೇ?

ಗೋಯಂಕಜಿ: ಪರಿಶುದ್ಧ ಧರ್ಮ(ಧರ್ಮ) ಎಂದರೆ ಏನು ಎಂಬುದನ್ನು ಅಥವಾ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಿ; ಪ್ರತ್ಯೇಕಿಯ ನಿಯಮ, ಮನಸ್ಸ ಮತ್ತು ಶರೀರ ಮತ್ತು ಅವುಗಳ ಪರಸ್ಪರ ಕ್ರಿಯೆ, ಮನಸ್ಸ ಮತ್ತು ಶರೀರ ಹೇಗೆ ಬಂದನ್ನೊಂದು ಪ್ರಭಾವಿಸುತ್ತವೆ ಮತ್ತು ಇದನ್ನು ಅನುಭವದಿಂದ ತಿಳಿಯವುದು ಹೇಗೆ? ಇದು ನಿರುಪಯುತ್ತ ಬೌದ್ಧಿಕ ಆಟವಲ್ಲ, ನಾವು ಧರ್ಮವನ್ನು ಅನುಭವಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಬುದ್ಧ ಬಯಸುತ್ತಾರೆ.

ಮನಸ್ಸಿನ ಆಳದಲ್ಲಿ ನೀವು ಸ್ತೋವನ್ನು ಅನುಭವಿಸಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದಾಗ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರಲ್ಲಿಯೂ ಇದು ಒಂದೊಂದು ರೀತಿಯ ಮತ್ತು ಅವುಗಳ ಪರಸ್ಪರ ಕ್ರಿಯೆ, ಮನಸ್ಸ ಮತ್ತು ಶರೀರ ಹೇಗೆ ಬಂದನ್ನೊಂದು ಪ್ರಭಾವಿಸುತ್ತವೆ ಮತ್ತು ಇದನ್ನು ಅನುಭವದಿಂದ ತಿಳಿಯವುದು ಹೇಗೆ? ಇದು ನಿರುಪಯುತ್ತ ಬೌದ್ಧಿಕ ಆಟವಲ್ಲ, ನಾವು ಧರ್ಮವನ್ನು ಅನುಭವಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಬುದ್ಧ ಬಯಸುತ್ತಾರೆ.

ಈ ರೀತಿ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳುವದಕ್ಕೆ ನೀವೇ ಜವಾಬ್ದಾರರು. ಹೋರಗಿನ ಯಾವುದೇ ಶಕ್ತಿಯ ಈ ನಡೆವಳಿಕೆಯನ್ನು ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ಉಪ್ಪಿ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಅಜ್ಞಾನದಿಂದ ನೀವು ಇದನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಈಗ, ವಿಪಶ್ಯನದಿಂದ ನೀವು “ನಾನು ಆಡುತ್ತಿರುವ ಈ ಆಟವನ್ನು ನೋಡು. ನನಗೆ ನಾನೇ ಹಾನಿಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ನನ್ನನ್ನು ನಾನೇ ಈ ನಡೆವಳಿಕೆಗೆ

ಬಂದಿಯನ್ನಾಗಿ ವಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ” ಎಂದು ಅಥವಾ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸುತ್ತಿರಿ. ಈ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ನಿಮ್ಮ ಅಂತರಾಳದಲ್ಲಿ ಗಮನಿಸಲು ನೀವು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದರೆ, ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾಗಿ ಇದು ನಿಲ್ಲುವುದನ್ನು ನೀವು ಕಾಣುತ್ತಿರಿ. ಮತ್ತು ಅಂತಿಮವಾಗಿ ನೀವು ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆ ಮಾಡುವ ಈ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯು ಬರದೇ ಇರುವ ಹಂತವನ್ನು ತಲುಪುತ್ತಿರಿ. ಪರಿಶುದ್ಧ ಧರ್ಮವು ಇದ್ದಲ್ಲದೇ ಮತ್ತೇನಾಗಲು ಸಾಧ್ಯ?

ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆ ಮಾಡುವ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯಿಂದ ಹೊರಬರುವ ಪ್ರಯತ್ನದಲ್ಲಿ ನೀವು ನಿಮ್ಮ ಗಮನವನ್ನು ಇತರ ವಸ್ತುವಿನ ಕಡೆ ತಿರುಗಿಸಿದರೆ ಅಥವಾ ಮನಸ್ಸಿನ ಮೇಲ್ಮೈದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ನೀವು ಕೆಲಸಮಾಡಿದರೆ, ಮನಸ್ಸು ಶಾಂತವಾಗುವುದನ್ನು ನೀವು ಕಾಣುತ್ತಿರಿ. ಆದರೆ ಇದು ಮನಸ್ಸಿನ ಮೇಲ್ಮೈಗೆ ಮಾತ್ರ. ಮನಸ್ಸಿನಾಳದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆ ಮಾಡುವ ಅದೇ ಪ್ರವೃತ್ತಿ ಮುಂದುವರಿಯುತ್ತಿರುತ್ತದೆ. ನೀವು ಈ ಜಾಗವನ್ನು ತಲುಪದ ಹೊರತು ಈ ನಡವಳಿಕೆಯನ್ನು ಹೇಗೆ ಬದಲಾಯಿಸುತ್ತಿರಿ? ಆ ಹಂತವನ್ನು ತಲುಪಲು ಮತ್ತು ವಾಸ್ತವವನ್ನು ಅದು ಇದ್ದಂತೆಯೇ ಗಮನಿಸಲು ವಿವಕ್ಷಯವೇ ಮಾರ್ಗ. ಅದನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ಮಾಡದೆ ಸುಮಣ್ಣಿ ಅದನ್ನು ನೀವು ಗಮನಿಸಿದರೆ, ಅದು ಬದಲಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ನೀವು ನಿಮ್ಮ ಬಂಧನದಿಂದ, ನಿಮ್ಮ ಬಂಧಿಖಾಸೆಯಿಂದ ಹೊರಬರುತ್ತಿರಿ. ಈ ಕಾರಣಕಾಗಿಯೇ ಪರಿಶುದ್ಧ ಧರ್ಮವೋಂದೇ ಮಾರ್ಗ, ‘ಏಕಾಯನೋ ಮಗ್ನಾ’.

ತ್ವಂ: ಕಾಯಿಲೆಯನ್ನು ವಾಸಿಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ವಿವಕ್ಷಯನ್ಕೆ ಬರಬೇಕಿ ಎಂದು ನೀವು ಹೇಳುತ್ತಿರಿ. ಆದರೂ, ಕಾಯಿಲೆಯಿಂದ ನರಣುವ ಅನೇಕರು ಪ್ರಯೋಜನ ಪಡೆದಿರುವುದನ್ನು ನಾವು ಕಾಣುತ್ತೇವೆ. ಏಕೆ ಇದನ್ನು ನೀವು ಮೌಲ್ಯಾಹಿಸುವುದಿಲ್ಲ?

ಗೋಯಂಕಜಿ: ಜನರು ತಮ್ಮ ಕಾಯಿಲೆಯಿಂದ ಹೊರಬರುವುದಕ್ಕೆ ನಾನು ಅಡ್ಡಿಪಡಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಗುರಿಯು ಬಹಳ ಸ್ವಷ್ಟವಾಗಿರಬೇಕು. ವಿವಕ್ಷಯದ ಗುರಿಯು ಮನಸ್ಸನ್ನು ಶುದ್ಧಿಮಾಡುವುದು, ಮನಸ್ಸು ಎಲ್ಲಾ ರೋಗಳಿಂದ ಮುಕ್ತವಾಗುವುದು.

ಯಾವುದೇ ಒಂದು ಕಾಯಿಲೆಯಿಂದ ಹೊರಬರುವುದು ಮಾತ್ರ ಗುರಿಯಾದರೆ, ನಿಮ್ಮ ಪ್ರೇರಣೆ ತಪ್ಪ ಮತ್ತು ನೀವು ಸರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಯಾವಾಗಲೂ ನಿಮ್ಮ ಗಮನವು ಕಾಯಿಲೆಯ ಕಡೆಗೇ ಇರುತ್ತದೆ. ನೀವು ಕೆಲಸಮಾಡಬೇಕಾದ ವಸ್ತುವಿನ ಮೇಲೆ ನಿಮ್ಮ ಗಮನವಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ, ನೀವು ಪ್ರಯೋಜನ ಪಡೆಯುವುದಿಲ್ಲ. ನೀವು ಯಾವುದನ್ನೂ ಗೆಳಿಸುವುದಿಲ್ಲ.

ನಿಮ್ಮನ್ನು ದುಃಖಿಗಳನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುವ ಜೀವನದ ಎಲ್ಲಾ ಕಾಯಿಲೆಗಳಿಂದ ಹೊರಬರುವುದೇ ಗುರಿ. ಹೌದು, ಮನಸ್ಸು ಶುದ್ಧಿಯಾದಾಗ, ಮನೋದೈವಿಕ ಕಾಯಿಲೆಗಳಲ್ಲಾ ಹೊರಣುಹೋಗುತ್ತದೆ. ಅವು ಇರಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ದೈಹಿಕ ಕಾಯಿಲೆಗಳು ವಾಸಿಯಾಗುತ್ತವೆ ಎಂದು ನಾವು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ವಾಸ್ತವವಾಗಿ ಕೆಲವು ವಾಸಿಯಾಗಬಹುದು. ಆದರೆ ಮನಶ್ಚೈದಿಯೇ ಗುರಿ.

ವಂತಿಗೆ : ವಾಷಿಫ್‌ಕ: ರೂ.30, ಆಜಿವೆ: ರೂ.500. ವಂತಿಗೆ ಸಂದಾಯ ವಾಡಬೇಕಾದ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಖಾತೆ :3194101004234; IFSC code:CNRB0003194;
ಕೆನರಾ ಬ್ಯಾಂಕ್, ನಾಗರಬಾವಿ, ಬೆಂಗಳೂರು. ಖಾತೆದಾರರು:ಕನಾರ್ಟಿಕ ವಿವಕ್ಷಯ ಪ್ರಚಾರ ಸಮಿತಿ. ಹಣ ಸಂದಾಯದ ವಿವರ ಮತ್ತು ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆ ಕಳುಹಿಸಬೇಕಾದ ಅಂಚೆ ವಿಳಾಸವನ್ನು ತ್ರೀಮತಿ ಪೂಜ್ಯ. ಏಎಸ್., ವೋ.ಸಂ:7337734934 ಗೆ ಎಂ.ಎವ್.ಎಎಸ್.ವಾಡಿರಿ.

ಮುದ್ರಕರು: ಬಿ.ಪ್ರದೀಪ ಕುಮಾರ, **ಪ್ರಕಾಶಕರು:** ಶ್ರೀಮತಿ ಆರ್. ಚಂದ್ರಪುರತ್ತಿ ಕಂಪನಿ ಕಾರ್ಪೊಟರ್.

ಮುದ್ರಣ: ಐರಣಿ ಆರ್ಥಿಕ ಶ್ರೀಮತಿ, 4ನೇ ತಿರುವು, ಕೆ.ಹೆಚ್.ಬಿ.ಕಾಲೋನಿ, ದಾವಣಗೆರೆ-2, ಪ್ರಕಾಶನ:ಕನಾರ್ಟಿಕ ವಿವಕ್ಷಯ ಪ್ರಚಾರ ಸಮಿತಿ ಟ್ರಿಸ್ಟ್,
#93, 30ನೇ ಅಡ್ಡರಸ್ಟ್, ಬನಶಂಕರಿ 2ನೇ ಹಂತ, ಬೆಂಗಳೂರು-560070. **ಗೌರವ ಕಂಪಾಡಕರು:** ಜಿ.ಎಸ್.ಗೋವಿಂದಪ್ಪ

Printed by B.Pradeep Kumar, **Published by** Smt. R. Chandramathi on behalf of Karnataka Vipassana Prachara Samithi Trust and
Printed at: Airani Offset Printers, 4th Cross, K.H.B.Colony, Davangere-2 and **Published at** Karnataka Vipassana Prachara Samithi Trust,
#93, 30th Cross, Banashankari 2nd Stage, Bengaluru - 70. **Editor:** G.T. Govindappa,

ಧಮ್ಮ ಪಪ್ಪಲ್ಲಾ, ಬೆಂಗಳೂರು

10 ದಿನದ ತಿಬಿರಗಳು : 2023 : ಫೆಬ್ರವರಿ 24-7 ಮಾರ್ಚ್ 10-21, 29-9 ಏಪ್ರಿಲ್ 12-23, 26-7 ಮೇ 24-4 ಜೂನ್ 7-18, 21-2 ಜುಲೈ

ವಿಳಾಸ : ಧಮ್ಮ ಪಪ್ಪಲ್ಲಾ, ಆಲಾರು, ದಾಸನಪುರ ಹೋಬಳಿ, ಬೆಂಗಳೂರು. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹೆದ್ದಾರಿ-4ರಲ್ಲಿ, ಹಿಮಾಲಯ ಡ್ರೋ ಕಂಪನಿಯ ಎದುರಿನ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಕ್ರೂಸ್ ಬಂದರೆ ಆಟೋರಿಕ್ಸ್ ಸಿಗುಲ್ತೆವೆ. ಬೆಂಗಳೂರು ಸಿಟಿ ಬಸ್ ನಿಲ್ದಾಣದಿಂದ (ಮೆಟ್ಸಿಪ್ಲಿಕ್)ನಗರ ಸಾರಿಗೆ ಬಸ್‌ಸಂಖ್ಯೆ:256,258,258ಎಂಬೆಗಳು: 99725 88377, 63615 70725, 99725 88377, 99009 55930.ಇ-ಮೇಲ್:info@paphulla.dhamma.org;website: www.vridhamma.org.

ಧಮ್ಮ ನಗರ ವಿವಕ್ಷಯ ಧ್ಯಾನ ಕೇಂದ್ರ ದಾವಳಿಗೆ.

10 ದಿನದ ತಿಬಿರಗಳು :-2023, ಜನವರಿ 3-14 ನೋಂದಣಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಈ ಮುಂದಿನ ಲಿಂಕ್ ಅನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಬೇಕು:

<https://www.dhamma.org/en/schedules/v2/noncenter/davanagere.in#normal>.

ನೋಂದಣಿ ಸಹಾಯ ಬೇಕಾದರೆ ಸಂಪರ್ಕಿಸಿ : ಅಭಿಪ್ರೇಕ ರಾಮ್ +91 90087 33008

ಧಮ್ಮ ನದಿ, ವಿವಕ್ಷಯ ಧ್ಯಾನಕೇಂದ್ರ ಉಡುಪಿ ಜಿಲ್ಲೆ

ನಿಮಾರ್ಣ ಕಾರ್ಯ ಆರಂಭವಾಗಿದೆ. ಪ್ರತಿ ಭಾನುವಾರ ಬೆಳಿಗ್ 9 ರಿಂದ 1 ರವರೆಗೆ ಧ್ಯಾನ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಇರುತ್ತದೆ. ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಾಹಿತಿಗಾಗಿ ಸಂಪರ್ಕಿಸಿ : 9449773942, 9880173542, 8792173942.

ಧಮ್ಮ ಸುಖಾಲಯ, ಬೆಂಗಳೂರು.

ಪ್ರತಿ ಭಾನುವಾರ ಒಂದು ದಿನದ ತಿಬಿರವಿರುತ್ತದೆ.

ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಾಹಿತಿಗಾಗಿ ಸಂಪರ್ಕಿಸಿ : ಪ್ರಕಾಶಂದಿನ್ 89898 66927, ಜಿಲ್ಲವರಾಜು 9900452939, ಸಂತೋಷ ಧರ್ಮರಾಜ್ 8762086089 ನೋಂದಣಿಗೆ: <https://sukhalaya.dhamma.org/en/tapodana>.

ದಾರಿ ತೋರಿಸಲು: <https://maps.app.goo.gl/EVGKU>

ಧಮ್ಮವನ್, ಅಂತರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ವಿವಕ್ಷಯ ಧ್ಯಾನಕೇಂದ್ರ,

ಸಾಡಪ್ಪಣಹಳ್ಳಿ – 571 617, ಮೈಸೂರು ಜಿಲ್ಲೆ.

ನಿರಂತರಾಗಿ 2 ಮತ್ತು ಮೂರು ದಿನದ ತಿಬಿರಗಳನ್ನು ಅಯೋಜಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಆನ್ಲೈನ್ ನಲ್ಲಿ ನೋಂದಣಿ ವಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು: www.dhamma.org/schedules/schvana.

ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಾಹಿತಿಗೆ : 88805 19658

ಇಂದ:

ಕನಾರ್ಟಿಕ ವಿವಕ್ಷಯ ಪ್ರಚಾರ ಸಮಿತಿ ಟ್ರಿಸ್ಟ್
#93, 30ನೇ ಅಡ್ಡರಸ್ಟ್, ಬನಶಂಕರಿ 2ನೇ ಹಂತ, ಬೆಂಗಳೂರು-560070.